

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LI. — Izdan in razposlan dné 14. septembra 1889.

138.

Dopustno pismo od 23. julija
1889, —

za lokalno železnico od Stauding-a do Wagstadt-a.

Mi Franc Jožef Prvi,
po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj česki, dalma-
tinski, hrvaški, slavonski gališki, vladimirski
in ilirski; nadvojvoda avstrijski; veliki vojvoda
krakovski, vojvoda lotarinški, salcburški,
štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-
sleški in dolnje-sleški; veliki knez erdeljski;
mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški
in tirolski itd. itd. itd.

Ker je delniška družba Cesar-Ferdinandove se-
verne železnice poprosila, da bi se ji dalo dopustilo
zgraditi lokalno železnico od Stauding-a do Wag-
stadt-a ter voziti po nji, vzvidelo Nam se je, z ozirom
na občo korist tega podjetja, imenovani družbi po
zakonu o dopušcanji železnic od 14. septembra 1854

(Drž. zak. št. 238), kakor tudi po zakonu od 17. ju-
nija 1887 (Drž. zak. št. 81), to dopustilo podeliti
tako:

§. 1.

Dajemo delniški družbi Cesar-Ferdinandove
severne železnice pravico, zgraditi lokomotivno že-
leznico, katero bode izvesti kot lokalno železnico
s pravilno raztečino od Stauding-a do Wagstadt-a
ter voziti po nji.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dode-
ljujejo se naslednja olajšila:

a) oprostitev od kolkov in pristojbin za vse po-
godbe, ki jih družba sklone, za vse vloge, ki
jih vpodá, in listine, ki jih naredi; dalje za vse
knjižne vpise na podlogi teh pogodeb in listin,
naposled za druge uradne poslove in izdatke
v tu doli povedane namene, namreč:

1. do časa, ko se začne obrat, v to, da
se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obre-
stovanje in pa obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in
opravo železnice, do konca prvega obrat-
nega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopka v pravih;

- b) oprostitev od kolkov in pristojbin za izdajo predstvenih obligacij, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo, z interimalnimi listi vred, in za vkniženje zastavne pravice za železnoknjižne enote, namenjene v zagotovilo predstvenih obligacij ali na druge nepremičnine in takó tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta [a], št. 2], razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti in katere po veljajočih zakonih pristojé občinam ali drugim avtonomnim združbam;
- c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustnice;
- d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin kuponom, in tako tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se utegnil uvesti s prihodnjimi zakoni, na trideset (30) let, računeč od današnjega dne.

§. 3.

Cesar-Ferdinandova severna železnica je dolžna gradnjo v §. 1, imenovane lokalne železnice najdalje do 1. oktobra 1890 dokončati, dodelano železnico o povedanem času v občno službo izročiti, ter vožnjo po nji ves čas, dokler traja dopustilo, nepretrgoma vzdržavati.

Da se bode držala gorenjega roka za gradnjo, dolžna je družba, če zahteva državna uprava, dati zagotovilo, položivši primerno varščino v gotovini ali v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati varovancev novci.

Ako bi ne dostala gorenje dolžnosti, sme se izreči, da je ta položnina propala.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeljuje se družbi pravica razlastitve po določilih sem merenih zakonitih propisov.

Ista pravica se družbi dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o ka-

terih bi državna uprava spoznala, da jih je napraviti v javnem interesu.

§. 5.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja to dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar velevalo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni kretni (vršbeni) red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se tiče obrata, odpuščajo se varnostne naredbe, propisane v redu železnocestnega obrata v toliko, kolikor se bode z ozirom na nižano največinsko brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni obratni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Vsoto osnovne glavnice v §u 1 imenovane železnice mora odobriti državna uprava. Tü bodi za načelo, da se razen troškov za napravo načrta, za gradnjo in opremo železnice, k čemur spada tudi dobava vozil, dejansko uporabljenih in kakor gré izkazanih, z interkalarnimi obrestmi vred, katere so bile res izplačane ob času gradnje, in kako ob nabavi glavnice v istini nastalo kursno izgubo, ne smejo zaračunjati nikakoršni razhodki.

Družbi se dovoljuje pravica, v nabavo potrebne osnovne (napravne) glavnice, katero je, dokler traja dopustilo, odriniti po razdolžnem črteži, kakor ga odobri državna uprava, za železnico, označeno v §u 1, izdati predstvene zadolžnice, ki se obrestujejo po štiri odstotke v notah avstrijske veljave, v tistem skupnem iznosu, ki ga odobri državna uprava.

Obrazec predstvenih zadolžnic potrebuje odobrenja državne uprave.

Ako bi se, ko preteče prvo kretno leto, izvedle še kake nove stavbe ali bi se pomnožila kretna oprema, morejo se dotični troški vračuniti v osnovno glavnico, če je državna uprava privolila v namenovane stavbe ali pomnoženje kretne opreme in se prav izkažejo troški.

§. 7.

Kar se tiče vojaških prevozov in drugih storitev za vojno upravo, naj se določila, ki vsak čas veljajo na ostalih progah privilegovane Cesar-Ferdinandove severne železnice, uporabljajo tudi na tū dopuščeno lokalno železnico v toliko, kolikor se po drugotnosti té proge in vsled tega dovoljenih olajšil gledé osnove, opreme in kretne sestave vidijo izvršljiva, o čemer pristoji razloka trgovinskemu ministerstvu.

Družba je dolžna, oddajajoč službe na dopuščeni lokalni železnici, v zmislu zakona od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati se na doslužile podoficirje vojsstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Družba je dolžna, ko bi pričujoča lokalna železnica šla čez erarijalne, deželne ali okrajne ceste v njih gladini, ali ko bi se v njeno osnovo rabili kaki kosi take ceste, kretajo po lokalni železnici — ko bi zahtevali vojaški oziri — na povelje vojaškega oblastva ustaviti brez pravice do odškodovanja.

§. 9.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na čas od današnjega dné do 31. decembra 1875, in mine po tem roku.

Državna uprava sme izreči, da je koncesija tudi pred iztečajem zgornjega roka izgubila svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o zvršetku gradnje, in pa o začetku in vzdrževanju kretnje, ter bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11^a, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Družba je dolžna, državni upravi na njen zahtevek vsak čas dopustiti soporabo tu dopuščene železnice za promet med že obstoječimi ali stoprv bodoče napraviti se imajočimi, pod državnim obratom stoječimi železnicami takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, cele vlake ali posamezne vozove odpravljati ali odpravljati dajati po soporabljeni železnici ali posamnih njenih kosih za primerno odškodovanje.

Ta soporaba naj vendar ima mesto samó toliko, da se z njo ne moti lastna pravilna vožnja soporabljanje železnice.

Odškodovanje, katero bode opravljati, ustanovi se po določitih, razglašanih v prilogi C k dopustnemu pismu od 1. januarja 1886 za Cesar-Ferdinandovo severno železnico v Drž. zak. od leta 1886 na strani 63.

§. 11.

Državna uprava si prihranja pravico, dopuščeno lokalno železnico, ko bode dodelana in v službo izročena, vsak čas odkupiti pod naslednjimi določili:

1. Da se določi odkupščina, ugotovi se, če se odkupuje, predno preteče leto 1903, čisti dohodek té lokalne železnice v najugodnejšem izmed računsko-završenih zadnjih petih let pred časom odkupa.

2. Če se odkupuje, ko preteče leto 1903, oštevilijo se, da se določi odkupščina; letni čisti dohodki lokalne železnice v računsko završenih zadnjih sedmih letih pred časom odkupa; od tega se odbijejo čisti dohodki najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti dohodek ostalih petih lét.

3. Ako bi vendar po določitih odstavka 1, odnosno 2 najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnine, potrebne za štiriodstotno obrestovanje in za odplačevanje po c. kr. državni upravi odobrene osnovne glavnice (§. 6) v dobi dopustila, tedaj se ta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo.

4. Čisti dohodek, najden po številki 1, oziroma po številki 3 v slučaju odkupa pred pretekom leta 1903, poviša se za primeček, ki znaša, ako se železnica odkupi pred pretekom leta 1893, 15 odstotkov, ako se odkupi v letih 1894 do 1898 vštevši, 10 odstotkov, in ako se odkupi v letih 1899 do 1903 vštevši, 5 odstotkov.

5. Odškodba, ki jo bode dati, bodi renta, katera je, če se železnica odkupi pred pretekom leta 1903, enaka po številki 1 in 3 najdenemu dohodku s primečkom vred, ustanovljenim v številki 4, a če se odkupi po preteku leta 1903, po številki 2, oziroma 3 najdenemu poprečnemu, oziroma najmanjšemu dohodku brez takega primečka.

To rento je v ostalem času dopostila izplačevati v poluletnih, dné 30. junija in 31. decembra vsakega leta dospevajočih letninah po dospeljiti.

5. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odkupščino, brez nadaljnjše odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil in zalog materijala, kolikor so nabavljene iz osnovne glavnice (§. 6) in pa iz osnovne glavnice narejenih kretnih in pričuvnih zalogov, ako le ti niso uže bili namenu primerno z odobrenjem državne uprave vsi ali deloma porabljeni.

§. 12.

Ko mine dopustilo in tisti dan, ko mine, preide na državo brezodplačno neobremenjena svojina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil in zalog materijala, kolikor so nabavljene iz osnovne glavnice (§. 6) in iz osnovne glavnice narejenih kretnih in pričuvnih zalogov, kolikor niso le-ti z odobrenjem državne uprave, namenu primerno, vsi ali deloma uže porabljeni.

Ko to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi (§. 11) železnica, ostaja družbi last pričuvnega (reservnega) zalog, napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar bi imela po obračunih terjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere je sezidala ali si pridobila vsled pooblastila od državne uprave z izrecnim pristavkom, da ne bodo pristojsstvo železnici.

§. 13.

Državna uprava ima pravico uveriti je, da se gradnja tū dopuščene železnice in pa kretna oprava po vseh delih namenu primerno in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po cesarskem komisariji, postavljenem pri družbi, pregledovati gospodarjenje kolikor to zadeva tū dopuščeno železnico.

Za tu ustanovljeno nadziranje železniškega podjetja naj družba ne plačuje kakega posebnega povračila državnemu zakladu.

Isto tako se družbi gledé tu dopuščene železnice, odpuščajo zaveznosti, osnovane po §^u 89 kretnega reda železnicam od 16. novembra 1851 (Drž. zak. št. 1 iz l. 1852) gledé povračila kakih večjih troškov, izvirajočih iz policijskega in dohodarstvenega nadziranja in gledé brezplačne naprave in vzdržavanja uradnih prostorij.

§. 14.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložene v dopustnici, v dopustnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom, ter po okolnostih — še predno izteče koncesija, — izreči, da je ugasnila.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč družbi pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati povračila, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstva glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, triindvajsetega dne meseca julija v letu po odrešenji sveta tisoč osem sto osemdesetem devetem, Našega cesarovanja štirideseteminprvem.

Franz Josef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

139.

Dopustno pismo od 26. julija 1889,

za lokalno železnico od Velikega Brezna v Vernerice s krilom v Uštek.

Mi Franc Jožef Prvi, po milosti Božji cesar avstrijski,

apostolski kralj ogerski, kralj česki, dalmatinski, hrvaški, slavonski gališki, vladimirski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; veliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, saleburški, štirski, koroški, kranjski, bukovinski, gornje-sleški in dolnje-sleški; veliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je stavbinsko podjetje Stern & Haferl na Dunaji v društvu z velikim obrtnikom Julijem vitezom Leon pl. Wernburg zaprosilo, da bi jim se dala dopustitev zgraditi lokalno železnico od Velikega Brezna v Vernerice s krilom v Uštek, ter voziti po nji, vzvidelo Nam se je z ozirom na občno korist tega podjetja po zakonu o dopuščanju železnice od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238), kakor tudi po zakonu od 17. junija 1887 (Drž. zak. št. 81), to dopustitev imenovanim koncesijonarjem podeliti takó le:

§. 1.

Dajemo koncesijonarjem pravico, zgraditi lokomotivno železnico, katero bode izvesti kot lokalno železnico s pravilno raztečino, ter voziti po nji, namreč od postaje Veliki Brezen na priv. avstrijski severno-zahodni železnici čez Lovečkovice v Vernerice s krilom od Lovečkovice v Uštek.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustnice, dodeljujejo se naslednja olajšila:

- a) oprostitev od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje lokalne železnice sklene, za vse vloge, ki jih vpadá, in za druge listine, ki jih naredí; dalje za vse

knjižne vpise na podlogi teh pogodb in listin, naposled za druge uradne poslove in izdatke, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zgotovi glavnično obrestovanje in pa vršba vožnje do časa, ko se začne ta vršba;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice, do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopka v pravnih.

- b) Oprostitev od kolkov in pristojbin za prvo izdatbo delnic, namenjenih v nabavo glavnice za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo z interimalnimi listi vred, in takó tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta [a], št. 2], razven pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti, in katere po veljajočih zakonih pristojé občinam ali drugim avtonomnim združbam;
- c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdatbo te dopustnice;
- d) oprostitev od pridobnine in dohodarine, od plačevanja kolkovnih pristojbin kuponom, in tako tudi od vsakega novega davka, kateri bi se utegnil vvesti s prihodnjimi zakoni, na dvajset let, računeč od današnjega dne.

§. 3.

Koncesijonarjev dolžnost je, gradnjo v §. 1. imenovane železnice precej začeti, najdalje v poldrugem letu, računeč od današnjega dne dokončati, dodelano železnico v občno službo izročiti, ter obrat vožnje po nji ves čas, dokler traja dopustilo, nepretrgoma vzdržavati.

Da se bodo držali zgornjega roka za gradnjo, dolžni so koncesijonarji dati varnost, položivši 10.000 goldinarjev v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati varovancev novci.

Ako bi ne dostali zgornje dolžnosti, sme se izreči, da je ta položnina propala.

§. 4.

Da izdelajo dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesijonarjem pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih propisov.

Ista pravica se koncesijonarjem dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da jih je v javnem interesu napraviti.

Kolikor bi se v osnovo dopuščene železnice rabile druge javne ceste, naj koncesijonarji dobijo privoljenje tistih, ki so té ceste vzdržavati dolžni, oziroma tistih oblastev in organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privoljenje v porabo ceste.

§. 5.

Koncesijonarjem se je ob gradnji železnice, katera se tu dopušča, in ob voženji po nji držati tega kar ustanavlja to dopustno pismo, in dopustilnih uvetov, ki jih postavi trgovinsko ministerstvo, ter tudi tega, kar vелеvajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic od 14. septembra 1854 (Drž. zak. št. 238) in železnocestni kretni red od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) in pa zakonov in ukazov, kateri se morebiti pozneje dadó.

Kar se obrata samega tiče, odpuščajo se varnostne naredbe, propisane v redu železnocestnega obrata in v dotičnih dodatnih določilih v toliko, kolikor se bode z ozirom na znižano maksimalno brzino trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se smejo, ter bodo na to stran veljali dotični posebni vršbeni propisi, ki jih izdá trgovinsko ministerstvo.

§. 6.

Koncesijonarjem se priteza pravica, s posebnim dovoljenjem državne uprave in pod uveti, ki jih ona postavi, narediti delničarsko družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarjev.

Izdatba predstvenih obligacij je izključena. Nasproti se koncesijonarjem priteza pravica, do vsote, kakor jo odobri državna uprava, izdati predstvenih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžbe uživajo predstvo pred založnimi delnicami.

Dividenda, ki pristoji predstvenim delnicam, predno nastane založnim delnicam pravica do dividende, ne sme se odmerjati z več nego pet odstotki, in iz dohodkov poznejših let ne bodi nikakega doplačevanja.

Iznos resnične in nominalne napravne glavnice potrebuje odobrenja državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se razven troškov za sestavo projekta, za gradbo in uredbo

železnice in za dobavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih z interkalarnimi obrestmi vred, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kursne izgube pri dobavi glavnice, ne smejo v račun postavljati nikakeršni drugi.

Ako bi po iztečaju prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih stavbin, ali bi se pomnožile obratne oprave, smejo se dotični troškovi prišteti napravni glavnici, ako je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožbo obratnih oprav, in če se troškovi izkažejo, kakor je prav.

Vso napravno glavnico treba je odplačati po razdolžnem črteži, ki ga odobri državna uprava, v času, dokler traja koncesija.

Pravila družbina in obrazci delnic založnih in predstvenih, ki se izdadó, potrebujejo odobrenja državne uprave.

§. 7.

Vojaščino bode prevažati po znižanih tarifnih cenah, in to po tistih določilih o tem in o polajšilih potujočim vojakom, katera vsak čas veljajo pri stikajoči se avstrijski severno-zapadni železnici.

Ta določila obsezajo tudi deželno brambovstvo obéh državnih polovic, tirolske deželne strelce, in to ne samo ob potovanji na račun državne blagajnice, nego tudi ob služebnem potovanji na svoj račun k vajam v orožji in priglednim zborom, potem vojaško stražno krdelo civilnih sodišč Dunajskih, žandarstvo, ter po vojaško osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesijonarji se zavezujejo, pristati na dogovor med avstrijskimi železnocestnimi društvi ukrenen o nabavi in imetji opravnih reči za prevažanje vojakov in o vzajemnem pripomaganji z vozili ob večjih vojaških prevoznjah, in na veljajoči služabni propis o bojnih železnocestnih oddelkih ter tudi na potlejšnji, 1. junija 1871 obeljavši dodatni dogovor o vožnji takih bolnikov in ranjencev, katere je ležeče prevažati ob trošku vojaške blagajnice.

Tako so tudi dolžni pristati na dogovor, katerega je z železnocestnimi društvi ukreniti o vzajemnem pripomaganji z osebjem ob velikih prevoznjah vojaščine in na propis o prevoznjah vojaščine po železnicah.

Te dolžnosti imajo koncesijonarji samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila vsled tega do-

deljena gledé naprave, opreme in cele vršbe zdi zvršljivo.

Dolžnost koncesionarjev je pri oddajanju služeb v zmislu zakona od 19. aprila 1872 (Drž. zak. št. 60) ozirati se na doslužene podoficirje iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne bramborje.

§. 8.

Koncesionarji so dolžni, ob času mobilizacije in vojske, obrat dopuščene železnice vsak čas ustaviti toliko in dotle, kakor bi vojaško oblastvo spoznalo, da je za premikanje krdél ali druge vojaške operacije potrebno na kaki javni cesti, ki jo porablja železnica.

§. 9.

Dopustna doba in z njo vred v §. 9 lit b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računeč od današnjega dne, in mine po tem roku.

Državna uprava sme izreči, da je dopustilo pred iztečajem zgornjega roka izgubilo svojo moč, ako se ne bi dostale dolžnosti v §. 3 ustanovljene o začetku in zvršetku gradnje, potem o začetku obrata, ter bi se prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11^{ga}, lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesionarji nimajo pravice, tretjim osobam prepustiti obrat na dopuščeni železnici, ako jim tega državna uprava izrecno ne dovoli.

Državni upravi je pridržana pravica, obrat na tu dopuščeni železnici na se vzeti, sosebnostjo tedaj, ako bi zadobila neposrednje stikanje s kako železnico, ki jo ima tisti čas država v obratu, ter ves ostali čas, dokler bode dopustitev še trajala, na račun koncesionarjev voditi.

V tem slučaju naj koncesionarji državni upravi povrnejo troške, kar jih bode vsled te poslovvršbe v resnici imela, in kateri se utegnejo povprečno ustanoviti.

Kako naj se vodi ta poslovvršba, uravnati bode s posebno vršbeno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesionarji.

§. 11.

Koncesionarji imajo dolžnost, državni upravi na njen zahtevek vsak čas dopustiti soporabo tu dopuščene železnice za promet med že obstoječimi ali stoprv v bodoče napraviti se imajočimi pod državno poslovvršbo stoječimi železnicami takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, cele vlake ali posamne vozove odpravljati ali odpravljati dajati po soporabljeni železnici ali posamnih njenih kosih za primerno odškodovanje. Ta soporaba naj vendar ima mesto samó toliko, da se z njo ne moti lastna pravilna vožnja soporabljenih železnic.

Odškodovanje, katero bode opravljati, ustanovi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustnemu pismu od 1. januarja 1886 za Cesar-Ferdinandovo severno železnico v Drž. zak. leta 1886 na strani 63.

§. 12.

Državna uprava si prihranja pravico, železnico tu dopuščeno, ko bode dodelana in v službo izročena, vsak čas odkupiti pod naslednjimi določili:

1. Da se določi odkupščina, seštejejo se letni čisti dohodki, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti dohodki najslabjših dveh let in povprečni čisti dohodek ostalih petih let se potem izračuni.

2. Ako bi se vendar železnica odkupila pred preteklim sedmim letom vršbe, ali kadar bi po določilih odstavka 1 najdeni srednji čisti dohodek ne dosegel vsaj letnine, potrebne za obrestovanje po pet od sto in za odplačevanje po c. kr. državni upravi odobrene delniške glavnice v času, dokler traja dopustitev, tedaj se ta prej v misel vzeta letnina vzame kot čisti donos odmeri odkupščine v podlogo.

3. Odškodba, ki jo bode dati, naj obstoji v tem, da se koncesionarjem v dobi še ostali koncesije v zmislu odstavka 1, odnosno, kadar nastane kateri v odstavku 2 omenjenih slučajev, ondudaj navedena letnina za delniško glavnico poluletno 30. junija in 31. decembra vsako leto po dospelji izplačuje.

4. Državi se pridržuje pravica, kadar kolonamesto še ne dospelih letnih plačil plačati glavni, enako glavnični vrednosti, diskontirani po pei

od sto na leto, obresti od obresti računeč, teh plačil, ki jih je po določilih odstavka 3 poluletno opravljati.

Ako se država odloči, da plača to glavnico, naj jo — kakor si sama izbere — plača v gotovini ali z državnimi zadolžnicami. Državne zadolžnice je pri tem računati po ceni, kakoršna se podá kot srednja cena državnih zadolžnic enake vrste po uradnih zapisih, da je v neposrednje poprejšnjem poluletni bila na Dunajski borsi.

5. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odkupščino, brez nadaljnje odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj koncesijonirane železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, — tudi vozil in zalog materiala in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zalogov, ako le ti niso uže bili namenu primerno z odobrenjem državne uprave uporabljeni.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tist dan, kadar mine, preide na državo brezodplatno neobremenjena svojina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil in zalog materiala in iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zalogov v obsegu povedanem pod št. 5 §a 12.

Ako to dopustilo mine, ter tudi, ako se odkupi (§. 12) železnica, ostaja koncesijonarjem last pričuvnega (reservnega) zalogu napravljenega iz lastnih dohodkov podjetja in kar bi imeli po obračunih terjati, po tem last posebnih del in poslopij napravljenih ali pridobljenih iz lastnega imetka, katere so sezidali ali si pridobili vsled pooblastila od državne uprave z izrecnim pristavkom, da ne bodo pristojsstvo železnici.

§. 14.

Državna uprava ima pravico, uveriti se, da so dela železne ceste ter tudi vršbena oprava, po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarjenje, in sosebno po nadzornikih ob trošku koncesijonarjev pošiljanih — kakor se ji koli pozdi primerno — prigledovati, da se delo izvede po projektu in po pogodbi.

Komisar, ki ga postavi državna uprava, če se napravi delničarska družba, ima tudi pravico, koli-

korkrat se mu zdi primerno, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri velja za družbe načelništvo, in pa v velike (glavne) zборе, ter ustavljati vse sklepe in naredbe nasprotne zakonom, dopustilu ali družbenim pravilom, oziroma kvarne javni koristi; ali v takšnem slučaju je komisarjeva dolžnost, precej izprositi razloko trgovskega ministerstva, katera naj se brez odloga dá ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzirjanje železniškega podjetja naj koncesijonarji za zdaj ne plačujejo v državno blagajno posebne povračila.

Koncesijonarji se odvezujejo zaveznosti, izrečenih §. 89 reda železnocestne kretnje od 16. novembra 1851 (Drž. zak. od l. 1852 št. 1) gledé povračila večjih troškov, ki bi se nabrali po policijskem ali dohodarstvenem nadzoru, in gledé dolžnosti, zastoj nabaviti in vzdrževati uradne prostorije.

§. 15.

Državni upravi se dalje prihranja pravica, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila po večkrat prelomile ali opustile dolžnosti, naložne v dopustnici, v dopustnih uvetih ali v zakonih, poprijeti se naredeb, primernih zakonom, ter po okolišnih — še predno izteče koncesija, — izreči, da je ugasnila.

Resno opominjaje vsacega, da ne dela zoper to, kar ustanovljuje le-ta dopustnica, in dodeljujoč koncesijonarjem pravico, zastran izkazne škode pred Našimi sodišči zahtevati povračila, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustnico in vsem tem, kar se v njej ustanavlja.

V dokaz tega izdajemo to pismo, naudarjeno z Našim večjim pečatom, v Našem cesarstvu glavnem in prestolnem mestu na Dunaji, šestindvajsetega dne meseca julija v letu po odrešenju sveta tisoč osem sto osemdesetem devetem, Našega cesarovanja eden in štiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

140.**Ukaz pravosodnega ministerstva
od 22. avgusta 1889,**

da se je c. in kr. konsultstvo v Kijevu dalo pooblastilo, prejemati premične zapuščine v njegovem uradnem okraji umrlih avstrijskih državljanov.

C. in kr. ministerstvo vnanjih stvari je na podlagi člena XIX trgovinske in plovstvene pogodbe, sklenene z Rusko dné 2./14. septembra 1860 (Drž. zak. št. 272) c. in kr. konsultstvo v Kijevu pooblastilo, kar mu dohaja premičnih zapuščin (ostalin) v njegovem uradnem okraji umrlih avstrijskih državljanov, prejemati, da jih oddá pristojnemu avstrijskemu obravnavnemu oblastvu, in ako treba, druge osebe pooblaščati, da opravljajo posamezne poslove, ki se tičejo zastopanja in upravljanja zapuščine.

Schönborn s. r.

141.**Ukaz pravosodnega ministerstva
od 24. avgusta 1889,**

da se občina Tarnava dolnja in gornja odkazuje v okoliš mestno-delegovanega okrajnega sodišča vadoviškega v Galiciji.

Na podlagi zakona od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) se krajna občina Tarnava dolnja in gornja z graščino vred izloča iz okoliša okrajnega sodišča slemenskega in odkazuje okolišu mestno-delegovanega okrajnega sodišča v Vadovicah.

Ta ukaz zadobi moč dné 1. januarja 1890.

Schönborn s. r.

142.**Ukaz pravosodnega ministerstva
od 25. avgusta 1889,**

da se občine Hrošovka, Jablonica ruska in Uluč odkazujejo v okoliš okrajnega sodišča brozovskega v Galiciji.

Na podlagi zakona od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) se občine Hrošovka, Jablonica ruska in Uluč z graščinami vred izločajo iz okoliša okrajnega sodišča birčanskega ter odkazujejo okolišu okrajnega sodišča brozovskega.

Ta ukaz zadobi moč dné 1. januarja 1890.

Schönborn s. r.

143.**Ukaz finančnega ministerstva od
31. avgusta 1889,**

da se mala colnija Ehrwald v Griessen-u pooblašča, cola prosto postopati s predposlanimi in zaposlanimi popotnimi stvarmi.

C. kr. mala colnija II. razreda Ehrwald v Griessen-u se pooblašča cola prosto postopati s predposlanimi ali zaposlanimi popotnimi stvarmi po meri člena IX, št. 1 colnega zakona od 25. maja 1882.

Dunajewski s. r.

